

Pro

Chapter 13

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

שָׁמַע	לֹא-	וְלִי	אָב	מְיֹסֵר	חֵכֶם	בֶּן	1
hasikilizi	hasikilizi	lakini-mdhihak	baba	anapokea-nidhamu-ya	mwenye-hekima	mwana	
H8085	H3808	H3887	H0001	H4148	H2450		

נְעָרָה:
karipio
[H1606](#)

Mwana mwenye hekima husikia mafundisho ya babaye, bali mwenye dharau hasikilizi maonyo.

חֲמָס:	בְּגֵדִים	וְנַפְשׁ	טוֹב	יֶאֱכַל	אִישׁ	פִּי-	מִפְּרִי	2
ni-ukatili	wasaliti	lakini-nafsi-ya	wema	anakula	mtu	kinywa-cha	kutoka-tunda-la	
H2555	H0898	H5315		H0398	H0376	H6310	H6529	

Kutoka tunda la midomo yake mtu hufurahia mambo mema, bali wasio waaminifu wanatamani sana jeuri.

מִחֲתָה-	שְׂפָתָיו	פֶּשֶׁק	נַפְשׁוֹ	שֹׁמֵר	פִּי	נֶצֶר	3
uharibifu	midomo-yake	anayefungua-sana	nafsi-yake	analinda	kinywa-chake	anayeulinda	
H4288	H8193	H6589	H5315	H8104	H6310	H5341	

לוֹ:
kwake

Yeye alindaye midomo yake hulinda nafsi yake, bali yeye asemaye kwa haraka ataangamia.

תִּדְרֹשׁ:	חֲרָצִים	וְנַפְשׁ	עֲצָל	נַפְשׁוֹ	וְאֵין	מִתְאַמֵּן	4
itanenepa	wenye-bidii	lakini-nafsi-ya	mvivu	nafsi-ya	lakini-haina-kitu	inatamani	
H1878		H5315	H6102	H5315	H0369	H0183	

Mvivu hutamani sana na hapati kitu, bali nafsi ya mwenye bidii hutoshelezwa kikamilifu.

וַיִּחְפֹּר:	יִבְאֵשׁ	וְרִשָׁע	צָדִיק	יִשְׁנֵא	שֹׁקֵר	דְּבַר-	5
na-fedheha	analeta-aibu	lakini-mwovu	mwenye-haki	anachukia	uongo	nenola	
H2659	H0887	H7563	H6662	H8130	H8267	H1697	

Mwenye haki huchukia uongo, bali waovu huleta aibu na fedheha.

חֲטָאֵת:	תְּסַלֵּף	וְרִשָׁעָה	רִדְדָה	תֵּם-	תִּצָּר	צָדִיקָה	6
mwenye-dhambi	unampindua	lakini-uovu	njiani	mkamilifu	inalinda	haki	
	H5557	H7564	H1870	H8537	H5341	H6666	

Haki humlinda mtu mwadilifu, bali uovu humwangusha mwenye dhambi.

רַב:	וְהוּן	מִתְרוֹשֵׁשׁ	כֹּל	וְאֵין	מִתְעַשֵּׂר	יֵשׁ	7
mkubwa	na-ana-utajiri	anayejifanya-maskini	chochote	na-hana	anayejifanya-tajiri	kuna	
	H1952	H7326	H3605	H0369	H6238	H3426	

Mtu mmoja hujifanya tajiri, kumbe hana chochote; mwingine hujifanya maskini, kumbe ana utajiri mwingi.

נְעָרָה:	שָׁמַע	לֹא-	וְרִשׁ	עֲשָׂרוֹ	אִישׁ	נַפְשׁ-	כֶּפֶר	8
karipio	hasikii	hasikii	lakini-maskini	ni-utajiri-wake	mtu	nafsi-ya	fidia-ya	
H1606	H8085	H3808	H7326	H6239	H0376	H5315		

Utajiri wa mtu waweza kukomboa maisha yake, bali mtu maskini hasikii kitisho.

אור- צדיקים ישמח ונר רשעים ידעך: 9
nuru-ya wenye-haki inafurahi lakini-taa-ya waovu itazimwa
[H0216](#) [H6662](#) [H8055](#) [H7563](#) [H1846](#)

Nuru ya mwenye haki hung'aa sana, bali taa ya mwovu itazimwa.

רק- בודון יתן מצה ואת- נועצים חכמה: 10
kwa kiburi unakuja ugomvi lakini-pamoja-na wanaoshauriana ni-hekima
[H7535](#) [H2087](#) [H5414](#) [H4683](#) [H0854](#) [H3289](#) [H2451](#)

Kiburi huzalisha magomvi tu, bali hekima hupatikana kwa wale wanaozingatia ushauri.

הון מתבל ימעט וקבץ על- יד ירבה: 11
utajiri kutoka-ubutili unapungua lakini-anayekusanya kwa mkono unaongezeka
[H1952](#) [H1892](#) [H4591](#) [H6908](#) [H3027](#)

Fedha isiyo ya halali hupungua, bali yeye akusanyaye fedha kidogo kidogo huongezeka.

תוחלת ממשכה מחלה- לב ועץ תמים תאנה: 12
tumaini linalocheleweshwa linafanya-mgonjwa moyo lakini-mti wa-uzima ni-tamaa
[H8431](#) [H4900](#) [H6086](#) [H8378](#)
באה: iliyotimizwa
[H0935](#)

Kilichotarajiwa kikikawia kuja moyo huugua, bali tumaini lililotimizwa ni mti wa uzima.

בז לדבר יתבל לו וירא מצנה הוא ישלם: 13
anayedharau neno uharibifu ataleta-uharibifu kwake lakini-anayeheshimu amri yeye atalipwa
[H0936](#) [H1697](#) [H3373](#) [H4687](#) [H1931](#)

Yeye anayedharau mafundisho anajiletea maangamizi, bali yeye anayeheshimu agizo hupewa tuzo.

תורת חכם מקור תיים לטור ממקשי מות: 14
sheria-ya mwenye-hekima ni-chemchemi-ya uzima kuepuka mitego-ya mauti sheria-ya
[H8451](#) [H2450](#) [H4726](#) [H5493](#) [H4170](#) [H4194](#)

Mafundisho ya mwenye busara ni chemchemi ya uzima, ili kumwepusha mtu na mitego ya mauti.

שכל טוב יתן תן ודרך בנדים איתן: 15
ufahamu mzuri unaleta neema lakini-njia-ya wasaliti ni-ngumu
[H7922](#) [H5414](#) [H2580](#) [H1870](#) [H0898](#) [H0386](#)

Ufahamu mzuri hupata upendeleo, bali njia ya asiye mwaminifu ni ngumu.

כל- ערום יעשה ברעת וכסיל יפרש אונלת: 16
kila mwenye-busara anafanya kwa-maarifa mpumbavu anaeneza upumbavu
[H3605](#) [H6175](#) [H1847](#) [H3684](#) [H6566](#) [H0200](#)

Kila mwenye busara hutenda kwa maarifa, bali mpumbavu hudhihirisha upumbavu wake.

מלאך רשע יפל יצר אמונים מרפא: 17
mjumbe mwovu anaanguka katika-shida lakini-mjumbe mwaminifu ni-uponyaji
[H4397](#) [H7563](#) [H5307](#) [H0529](#) [H4832](#)

Mjumbe mwovu huanguka kwenye taabu, bali mjumbe mwaminifu huleta uponyaji.

ריש וקלון פורע מוסר ושומר תוכחת יכבד: 18
umaskini na-aibu kwa-anayekataa nidhamu lakini-anayeshika karipio ataheshimiwa
[H7036](#) [H4148](#) [H8104](#) [H3513](#)

Yeye anayedharau maonyo hupata umaskini na aibu, bali yeye anayekubali maonyo huheshimiwa.

סור	כְּסִילִים	וְתוֹעֵבֹת	לְנַפְשׁ	תְּעַרְבַּ	גְּהִיָּה	תְּאִנְּהָ	19
kugeuka	wapumbavu	lakini-ni-chukizo-kwa	kwa-nafsi	ni-tamu	iliyotimizwa	tamaa	
H5493	H3684	H8441	H5315	H6149	H1961	H8378	

מִרְעָה:
kutoka-uovu

Tarajio lililotimizwa ni tamu kwa nafsi, bali wapumbavu huchukia sana kuacha ubaya.

[וְחֶכְמָה]	חֶכְמִים	אֶת־	(הוֹלֵךְ)	[הלוֹךְ]	20
atakuwa-mwenye-hekima	wenye-hekima	na	anayetembea	anayetembea	
H2449	H2450	H0854	H1980	H1980	

יְרוּעָה:	כְּסִילִים	וְרֵעָה	(יְחֶכְמָה)	
atadhuru	wapumbavu	lakini-mwenzi-wa	atakuwa-mwenye-hekima	
	H3684		H2449	

Yeye atembeaye na mwenye hekima atapata hekima, bali rafiki wa mpumbavu hupata madhara.

טוֹב:	יְשָׁלֵם־	צְדִיקִים	וְאֶת־	רָעָה	תְּרַדְּרָה	חֲטָאִים	21
wema	watalipwa	wenye-haki	lakini	shida	inawafuatia	wenye-dhambi	
		H6662	H0853		H7291	H2400	

Balaa humwandama mtenda dhambi, bali mafanikio ni thawabu kwa mwenye haki.

חַיִל	לְצַדִּיק	וְצַדִּיקוֹן	בְּנִים	בְּנֵי־	יְנַחִיל	טוֹב	22
mali-ya	kwa-mwenye-haki	lakini-imehifadhiwa	watoto	watoto-wa	anawarithisha	mzuri	
H2428	H6662	H6845			H5157		

חֲטָאִים:
mwenye-dhambi
[H2398](#)

Mtu mwema huwaachia wana wa wanawe urithi, bali mali ya wenye dhambi imehifadhiwa kwa ajili ya wenye haki.

מְשַׁפֵּט:	בָּלָא	נִסְפָּה	וַיֵּשׁ	רְאשִׁים	נִיר	אָכַל	רֶב־	23
haki	kwa-kukosa	yanayofagiliwa	lakini-kuna	maskini	katika-shamba-la	chakula	wingi-wa	
H4941	H3808	H5595	H3426	H7326	H5215	H0400	H7230	

Shamba la mtu maskini laweza kuzalisha chakula kingi, bali dhuluma hukifutilia mbali.

שָׁחַרוּ	וְאֵהָבוּ	בְּנוֹ	שׁוֹנָא	שְׁבִטּוֹ	חוֹשֵׁף	24
anamrudi	lakini-anayempenda	mwana-wake	anamchukia	fimbo-yake	anayezuia	
H7836	H0157		H8130	H7626	H2820	

מוֹסֵר:
kwa-nidhamu
[H4148](#)

Yeye aizuiaye fimbo yake hampendi mwanawe, bali yeye ampendaye huwa mwangalifu kumwadibisha.

תְּחַסֵּר:	רְשָׁעִים	וּבֶטֶן	נַפְשׁוֹ	לְשִׁבְעַ	אָכַל	צְדִיק	25
litakuwa-na-njaa	waovu	lakini-tumbo-la	nafsi-yake	hadi-kushiba	anakula	mwenye-haki	
H2637	H7563	H0990	H5315	H7648	H0398	H6662	

פ

Mwenye haki hula mpaka akaridhisha moyo wake, bali tumbo la mwovu hutaabika kwa njaa.